

El sindicalisme basc ha demostrat que segueix una dinàmica pròpia i diferenciada de l'espanyol. El dia 21 de maig ho tornarà a fer, convocant una vaga general a tots els territoris bascos, contra les retallades socials que, al seu entendre, es fan en nom de la crisi. És la tercera en deu anys. Els secretaris generals dels dos principals sindicats convocants, Adolfo Muñoz, d'ELA, la central majoritària basca, i Ainhoa Etxaide, de LAB, el sindicat vinculat a l'esquerra 'abertzale', parlen de la convocatòria, que, a diferència dels grans sindicats espanyols, consideren inajornable.

“Nosaltres fariem vaga igualment si hi hagués un altre govern”

A Adolfo Muñoz, és secretari general d'ELA, el sindicat majoritari basc, convocant de la vaga general.

—La vaga general del dia 21 per a què ha de servir?

—Per a denunciar la tremenda destrucció d'ocupació i la renúncia a canviar unes polítiques que s'han demostrat fracassades. No pot ser que la responsabilitat de la crisi s'imputi a vés a saber qui, sinó que cal carregar-la a la política, que ha fracassat en la funció de reequilibri social. Per contra, en plena crisi, que fa que la despesa social sigui més necessària que mai, hem vist com les polítiques no fan augmentar la fiscalitat, com a element redistributiu de la riquesa, ans al contrari. I veiem com els reajustaments d'ocupació que vol la patronal, en gran part, són autoritzats pels governs. I també veiem com cada vegada, malgrat que veniem d'una etapa de creixement, creix la precarietat. I la precarietat i la desocupació són dues cares de la mateixa moneda. Perquè quan van mal dades, en època de recessió, com ara, els treballadors en situació precària són expulsats del mercat laboral sense prestacions, sense ERO, sense drets.

Hi ha un altre motiu per a la mobilització: la negociació col·lectiva. Avui tenim una patronal privilegiada, amb un tracte de favor de les administracions. La patronal ha aprofitat l'avenença per fer xantatge a través dels ERO, que ha utilitzat per fer reduccions de jornades i aconseguir més flexibilitat. És a dir, per fer bocins els convenis col·lectius.

Tot això són motius més que suficients per a respondre-hi.

Volem reivindicar un canvi en les polítiques públiques i denunciar el xantatge patronal.

—**Aquesta vaga general també ha estat interpretada en clau política, com a resposta al pacte PSOE-PP a la lehendakaritza.**

—La vaga té objectius polítics, en la mesura que planteja reformes polítiques. Evidentment. Però no té instrumentalització partidària. Nosaltres fariem vaga igualment si hi hagués un altre govern. Entre més coses, perquè la decisió dels sindicats és prèvia al pacte de govern.

Vejam, el partit socialista ha acordat els darrers pressupostos amb el PNB; a Navarra, el PSE amb UPN; a l'estat el PNB al PSOE... És a dir, l'agenda sindical té molt poc a veure amb l'agenda de la governabilitat. A la caldera de la governabilitat, els interessos que representem el sindicalisme reivindicatiu no hi són inclosos. El nou *lehendakari* explica el seu govern nou com un canvi, una alternança, és a dir, un "aparta't, que mi poso jo", pel que fa a polítiques socials.

Potser hi ha un canvi en la situació política, però les polítiques socials són iguals. A la foto tenim que, malgrat les diferències, fa quatre dies, amb el suport de totes les formacions que són

opció de govern, s'ha liquidat l'impost de patrimoni, per exemple. I això ho han acordat tots els partits, tots, els que tenen opció de govern a la CAV [Comunitat Autònoma Basca] i a Navarra.

Amb les reformes que s'han fet, els treballadors ens hem carregat a l'esquena la major part de la crisi i de la despesa social.

—**A què atribuïu que UGT i CCOO no s'afegeixin a aquesta jornada?**

—Bé, nosaltres no fixem el debat amb ells. De la mateixa manera que no és un problema d'educació, de si els hem avisats o no. Més que res, passa que CCOO i UGT diuen que no hi ha motius per a la vaga. Per tant, el debat no volem que sigui intersindical, no hi entrarem.

Però darrere d'això hi ha dos models. Un, que s'ha decantat pel diàleg social, que ha fracassat perquè es una carcassa buida. El diàleg social funciona, diuen, a Espanya, un estat que té la taxa de desocupació i de temporalitat més alt d'Europa? Que té les taxes de pressió fiscal i despesa social més baixes d'Europa? Per tant, cal tornar-se boig per trobar les virtuts d'aquest model, tret del finançament propi dels agents que formen part d'aquest *diàleg social*.

No hi pot haver diàleg social mentre la patronal obtingui sempre allò que vol, cosa que acaba passant a les re-

formes laborals, per flexibilitzar, o les fiscals. I són sempre les patronals més subvencionades.

Per tant, l'únic interès de la patronal amb el diàleg social és d'aconseguir allò que volen i la pau social.

Nosaltres no anem per aquest camí. I avui potser es veu amb més nitidesa.

—**Després de la vaga general, què?**

—Es prendran decisions molt dures.

Ara hi ha un cor d'*experts*, que han aplaudit, que ja comencen a voler orientar la sortida a la crisi, però són els mateixos que ens hi han dut. Hi haurà reforma de pensions, per abaixar-les; hi haurà reformes laborals, per abaratir l'acomiadament. Està cantat. Per tant, no ens podem quedar expectants.

Els qui volen pau social, volen liquidar drets socials sense conflicte social. Si això es així, el sindicalisme no es pot esperar plegat de braços.

Decidir que es fa una vaga general obliga a fer molta feina i cal socialitzar el discurs i lluitar contra les dinàmiques que el sistema inocula, de molta insolidaritat. Però si volem una societat amb cohesió, ens hem de mobilitzar per defensar aquest dret i evitar que creixin les bosses de marginació social, unes bosses que s'han engrandit precisament després de quinze anys de creixement.

Enric Rimbau

“Defensem la necessitat dels treballadors bascos de tenir la capacitat de decidir”

Ainhoa Etxaide és la secretària general de LAB, el sindicat de l'esquerra 'abertzale', un dels convocants de la vaga general.

Quins objectius preteneu amb tal mobilització?

—Volem mobilitzar els treballadors davant la crisi. I volem situar al seu lloc la veritable crisi, la crisi estructural de la classe treballadora. Fa temps que es parla d'una crisi de capital, arran d'una crisi financera. Nosaltres diem que cal un canvi estructural d'un model en crisi, que durant una etapa de creixement econòmic només

ha beneficiat uns quants i que, malgrat la bonança, ha fet créixer la precarietat. Per tant, som davant una crisi estructural perquè no s'ha repartit riquesa quan hi havia creixement, però que ara, amb la recessió, s'ha agreujat.

Només des de la capacitat de mobilització i de lluita podrem fer que els nostres drets tinguin prioritat per a la cohesió social i els podrem situar veritablement al centre del debat polític.